

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117217642
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117217642.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., V. XX, o zaplatenie sumy 1.540,72 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. apríla 2019 č. k. 10Csp/153/2017-143 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 8, § 565, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zo zmluvy z 19. 12. 2008 vyplýva, že právny predchodca žalobcu Poštová banka, a. s. ako veriteľ, ktorý je bankou a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o úvere č. 38402231108, ktorej súčasťou majú byť všeobecné obchodné podmienky a obchodné podmienky právneho predchodcu žalobcu, ktoré sa v spise nachádzajú, nepodpísané žalovanou. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná, ktorá je fyzickou osobou pri uzatváraní a plnení zo zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Právny predchodca žalobcu sa v zmluve zaviazal poskytnúť žalovanej úver 50.000 Sk, t.j. 1.659,70 eura. Žalovaná sa zaviazala vrátiť právnemu predchodcovi žalobcu úver spolu s úrokom 24% ročne a platiť poplatok za poistenie úveru v 40-tich splátkach, každú vo výške 1.907 Sk, t.j. 63,30 eura mesačne, prvú splatnú do 19. 01. 2009, každú ďalšiu do 19. dňa v mesiaci s tým, že konečná splatnosť úveru bola 19. 04. 2012. Z výsluchu žalovanej vyplýva, že právny predchodca žalobcu nepodmieňoval poskytnutie úveru jeho poistením. V zmluve boli uvedené náklady žalovanej s úverom 23.095,25 Sk, t.j. 766,62 eura a RPMN úveru 26,82% bez zohľadnenia poplatkov za poistenie úveru a priemerná ročná RPMN 34,92%. Z aktuálneho stavu úveru a aj výsluchu žalovanej vyplýva, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver a žalovaná sa s platením splátok úveru dostala do omeškania a so zaplatením splátky splatnej 19. 06. 2009 prvýkrát do omeškania trvajúceho 3 mesiace, pretože ju zaplatila až 11. 09. 2009. Žalovaná vrátila právnemu predchodcovi žalobcu celkom 709,07 eura a žalobcovi podľa jeho vyjadrenia 170 eur, t.j. spolu 879,07 eura. Z písomnej upomienky č. II právneho predchodcu žalobcu z 06. 07. 2009 vyplýva, že vyhotovil pre žalovanú upozornenie, že je

v omeškaní a môže úver zosplatiť. Z výzvy na splatenie úveru právneho predchodcu žalobcu z 04. 09. 2009 vyplýva, že vyhotovil pre žalovanú oznámenie o tom, že celý úver je k 04. 09. 2008 splatný. V záhlaví oboch listín bola uvedená adresa žalovanej V. Žalobca nepredložil súdu listinné dôkazy na preukázanie, kam žalovanej doručoval tieto listiny a či jej ich doručil. Žalovaná uviedla, že do omeškania sa mohla dostať v roku 2009 a potvrdila, že bola upozorňovaná na omeškanie, ale nie na možnosť zosplatenia úveru. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či jej listiny predložené žalobcom boli doručené, alebo nie. Uviedla, že, na adrese V. XX, J. bývala až v júni 2010 a v čase vyhotovenia listín tam bývala jej matka, preto túto adresu udávala, matka však nemala splnomocnenie na preberanie zásielok, poštarka jej poštu oznamovala. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1/2010 z 15. 12. 2010 vyplýva, že pohľadávka bola postúpená z právneho predchodcu žalobcu na BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 5/2011 z 24. 02. 2011 vyplýva, že pohľadávka bola postúpená z BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED na PRO CIVITAS s. r. o. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok z 15. 12. 2014 vyplýva, že pohľadávka bola postúpená z PRO CIVITAS s. r. o. na BENCONT INVESTMENTS s. r. o. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok z 15. 12. 2014 vyplýva, že pohľadávka bola postúpená z BENCONT INVESTMENTS s. r. o. na žalobcu. Z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovskej arbitrážnej a mediačnej a. s. č. k. 1E-C/0112/0093 vyplýva, že rozhodcovský súd rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1.540,72 eura s príslušenstvom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 01. 10. 2013. Žalovaná uviedla, že o rozhodcovskom konaní nemala vedomosť. V konaní bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou existoval záväzkový vzťah, na základe platne uzavretej zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Pretože právny predchodca žalobcu bol dodávateľ a žalovaná spotrebiteľ, je táto zmluva spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka a úver je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní bolo preukázané a z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že obsahuje všetky obligatórne zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 25/2001 Z. z. a zo zmluvy a aj výpovede žalovanej bolo preukázané, že boli uvedené v správnej výške, pretože poplatky za poistenie úveru neboli nákladom úveru, pretože právny predchodca žalobcu poskytnutie úveru nepodmieňoval jeho poistením a aj odplata je platná. V konaní bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu si splnil svoje zákonné aj zmluvné povinnosti z tohto zmluvného vzťahu a poskytol žalovanej úver 50.000 Sk, t.j. 1.659,70 eura, ale žalovaná si ich nespĺnila v celom rozsahu, pretože vrátila právnemu predchodcovi žalobcu a následne žalobcovi iba 879,07 eura. Zo zmluvy vyplýva, že plnenie sa malo vykonať v splátkach, ktoré žalovaná riadne a včas nespĺnila, a preto sa dostala podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka do omeškania. V konaní však nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na možnosť požadovať predčasné vrátenie celého úveru po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky splatnej 19. 06. 2009, v lehote nie kratšej ako 15 dní podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca súdu predložil iba upozornenie zo 06. 07. 2009, t.j. skôr než po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s uvedenou splátkou. Žalobca predčasné upozornenie potvrdil aj vo svojom vyjadrení z 07. 12. 2017, kde uviedol, že 06. 07. 2009 bola žalovaná v omeškaní so zaplatením splátky splatnej v máji a júni 2009, t.j. nebola so zaplatením žiadnej splátky v omeškaní 3 mesiace. Žalobca nepreukázal ani to, že by toto predčasné upozornenie doručil žalovanej predložením doručenky, podacieho hárku a nebolo to preukázané ani výsluchom žalovanej. Právnemu predchodcovi žalobcu preto právo požadovať predčasné vrátenie celého úveru k 04. 09. 2009 nevzniklo. V konaní bolo preukázané, že pohľadávka zo zmluvy bola opakovane podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomne postúpená, o čom bola žalovaná oboznámená podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka najneskôr s doručením zo strany súdu. Pretože však je právny predchodca žalobcu bankou, bol povinný preukázať, že pred postúpením pohľadávky žalovanú písomne vyzval podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a ona napriek tomu bola dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči nemu. Žalobca na výzvu súdu predložil upozornenie zo 06. 07. 2009 a opäť výzvu zo 04. 09. 2009, pričom tak ako v prípade upozornenia z 06. 07. 2009, tak ani v prípade výzvy zo 04. 09. 2009, nepreukázal žiadnym listinným dôkazom, doručenkou, resp. podacím hárkom a nebolo to preukázané ani výsluchom žalovanej, že výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. žalovanej pred postúpením pohľadávky doručil. V prípade, ak existuje zmluvné dojednanie, ktoré umožňuje právnemu predchodcovi žalobcu postúpiť pohľadávku aj bez doručenia tejto výzvy, je toto odlišné zmluvné dojednanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatné. Z uvedeného dôvodu neprišlo k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu na ďalších postupníkov a z nich na žalobcu, zmluvy o postúpení pohľadávok sú neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca nie je v spore aktívne legitimovaný na vymáhanie pohľadávky, a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP, a pretože žalovanej, ktorá bola v konaní úplne úspešná,

žiadne trovy nevznikli, súd jej podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu proti neúspešnému žalobcovi nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K preukázaniu postúpenia pohľadávky na žalobcu uviedol, že žalobca v konaní súdu predložil všetky listiny preukazujúce postúpenie pohľadávky na žalobcu a splnenie podmienok na postúpenie pohľadávky. K námietke súdu o nepreukázaní doručenia upozornenia zo dňa 06. 07. 2009, ako i výzvy zo dňa 04. 09. 2009 uviedol, že v čase zasielania výziev, či iných listinných zásielok žalovanej, právny predchodca žalobcu nebol povinný zasielať písomnosti žalovanej doporučené. Táto povinnosť rovnako nevyplýva ani z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré ustanovenie hovorí len o splnení písomnej formy výzvy, ktorá podmienka bola zachovaná. Obe výzvy boli zasielané žalovanej prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. formou bežnej zásielky, bez doručienky. Zároveň v zmysle článku 7 bodu 7.2 obchodných podmienok, ktoré boli priložené k žalobe, sa písomnosti, ktoré sa nedoručujú do vlastných rúk považujú za doručené najneskôr 5. dňom po odoslaní na kontaktnú adresu. Z uvedeného má žalobca za to, že pred súdom bolo dostatočne preukázané i to, že medzi doručením výzvy zo dňa 06. 07. 2009 a zosplatnením úveru dňa 04. 09. 2009, takmer o dva mesiace neskôr, bola dodržaná 15-dňová lehota v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Súd prvej inštancie dospel tiež k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, keď uviedol, že nebola splnená podmienka omeškania 90 dní podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nakoľko výzva zo dňa 06. 07. 2009 bola žalovanej zaslaná skôr ako bol žalovaný v omeškaní 3 mesiace. Žalovaná sa v zmluve o úvere zaviazala splácať úver v splátkach vo výške 63,30 eura vždy k 19. dňu v mesiaci, počnúc dňom 19. 01. 2009. Z listiny priloženej k žalobe „Aktuálny stav úveru“ je zrejmé, že žalovaná bola nepretržite v omeškaní odo dňa 20. 05. 2009, čo ku dňu 04. 09. 2009, kedy došlo k zosplatneniu úveru, predstavuje viac ako 90 dní. Právny predchodca žalobcu písomne vyzval žalovanú na plnenie a možnosť zosplatnenia úveru dňa 06. 07. 2009, keď bola žalovaná v omeškaní. Napriek písomnej výzve žalovaná riadne neplnila a bola nepretržite v omeškaní, pričom dňom 20. 08. 2009 bola nepretržite v omeškaní 90 dní. Po tomto dni, dňa 04. 09. 2009 došlo k zosplatneniu úveru, po tom ako bola aj napriek písomnej výzve, žalovaná v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 dní. Má za to, že postupom právneho predchodcu žalobcu boli dodržané všetky podmienky vyžadované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Súd prvej inštancie teda nesprávne právne posúdil vec, keď mal za to, že už v čase zasielania písomnej výzvy - upozornenia, musela byť žalovaná v omeškaní viac ako 90 dní, nakoľko citované ustanovenie hovorí, resp. stanovuje podmienky, za ktorých splnenia môže banka postúpiť svoju pohľadávku na nebankový subjekt. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca nepreukázal doručenie sporných výziev žalovanej. Uviedol, že žalobca preukázal, že žalovanú upozornil a následne jej zaslal i zosplátnujúcu výzvu, bolo teda na žalovanej tieto skutočnosti o doručení poprieť. Z výsluchu žalovanej mal súd preukázané, že bola v omeškaní už v roku 2009 a rovnako mal preukázané, že táto bola zo strany banky ako pôvodného veriteľa upozorňovaná na omeškanie, čím teda žalovaná potvrdila skutočnosti žalobcu o jej omeškaní a o doručovaní upozornení o omeškaní. Žalovaná jednoznačne potvrdila, že bola upozorňovaná na omeškanie, pričom banka upozorňuje výlučne písomne, teda žalovaná potvrdila, že si prevzala písomnosti od pôvodného veriteľa - Poštovej banky, a. s. Následné, podľa názoru žalobcu, účelové tvrdenie žalovanej, že sa nevie vyjadriť, či jej boli alebo neboli doručené listiny predložené žalobcom, nemožno vziať do úvahy, nakoľko pred týmto vyjadrením samotná žalovaná jednoznačne uviedla, že bola zo strany banky upozorňovaná a následne už uviedla, že sa nevie vyjadriť, v čom je zreteľný rozpor v tvrdení žalovanej, na ktorom tvrdení súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, čo pokladá za nesprávny a nezákonný postup, a tým aj nesprávne a nezákonné rozhodnutie vo veci samej. Žalobca má rovnako za to, že súd vo svojom rozhodnutí nesprávne právne posúdil vec vo vzťahu k podmienkam, ktoré vyžaduje zákon na platné postúpenie pohľadávky banky na subjekt, ktorý nie je bankou. Uviedol, že podľa názoru najvyššieho súdu nejde v prípade § 92 ods. 8 ZoB o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť. Doslovne najvyšší súd uvádza, že predmetné ustanovenie poskytuje možnosť postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke. Netvrdí, že by podmieňovalo možnosť postúpenia pohľadávok tými podmienkami a nezdá sa, že by ich považovalo za podmienky platnosti postúpenia. Uviedol, že pri výklade právnych

predpisov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na platnosť právneho úkonu treba mať na zreteli ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov, resp. pre neplatnosti posudzovať účel pravidla ustanovujúceho neplatnosť právneho úkonu. Účelom § 92 ZoB je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. O tom, že by tieto podmienky podmieňovali platnosť právneho úkonu, niet v zákone, ani v dôvodovej správe ani slova. Preto navrhol vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia tak, ako to urobil český najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor. Porušenie bankového tajomstva (vrátane porušenia § 92 ods. 8 ZoB) nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám predpokladaným Zákonom o bankách, ako aj k zodpovednosti za škodu. Čisto hypoteticky, podporne, ak by žalobca pripustil, že § 92 ods. 8 ZoB diktuje podmienky platnosti postúpenia, tak potom tvrdí, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 04. 09. 2009 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovaná bola v omeškaní už od 20. 05. 2009. Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že žalovaná bola do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t. j. do dňa 15. 12. 2010 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jej peňažného záväzku. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalobca, resp. právny predchodca žalobcu, trvá na skutočnosti, že si splnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 01. 07. 2016, ďalej len CSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podanou žalobou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.540,72 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.540,72 eura od 04. 09. 2009 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že je veriteľom pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15. 12. 2014, uzatvorenej medzi spoločnosťou Bencont Investments, s. r. o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION a. s. ako postupníkom. Dňa 19. 12. 2008 bola medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a. s. a žalovanou uzatvorená zmluva o úvere č. 3840223108, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 50.000,-Sk (1.659,701 eura), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 40-mesačných splátkach po 63,30 eura pri celkovej výške nákladov 766,62 eura. Pohľadávka bola voči žalovanej uplatňovaná na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe vyhovel v celom rozsahu a vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom zo dňa 20. 06. 2013 sp. zn. IE-C/0112/0093, právoplatným dňa 01. 10. 2013 a vykonateľným dňa 21. 11. 2013. Dňa 02. 03. 2015 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19Er/1066/2015, kde po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí poverenia na vykonanie exekúcie bolo exekučné konanie zastavené. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, keď mal za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu na ďalších postupníkov a z nich na žalobcu, zmluvy o postúpení pohľadávok sú neplatné, preto žalobca nie je aktívne legitimovaný na vymáhanie pohľadávky.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov

uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

9. Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil a v otázke rozhodujúcej pre posúdenie danej veci - v otázke aktívnej legitímácie žalobcu je rozhodnutie správne. S poukazom na uvedené, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

10. Na potvrdenie záverov súdu prvej inštancie, s ohľadom na dôvody podaného odvolania žalobcu, odvolací súd udáva, že v prejednávanej veci bolo zrejmé, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákomom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom lex specialis. Keďže k postúpeniu pohľadávky v danej veci došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka je potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa Zákona o bankách, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Toto ustanovenie sprisňuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá je dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňujú platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky, pričom súd prvej inštancie ustálil správny právny záver, keď uviedol, že právny predchodca žalobcu splnenie týchto podmienok nepreukázal, keď v konaní nepreukázal doručenie takejto výzvy žalovanej. Ak právny predchodca žalobcu doručoval túto výzvu podľa tvrdenia žalobcu obyčajnou poštovou zásielkou, znáša následky takéhoto doručenia v tom, že v konaní doručenie žalovanej nepreukázal. Tvrdenie žalobcu, že žalovaná uviedla, že bola upozorňovaná na omeškanie a doručovanie upozornení o omeškaní, je účelové, keď samotná žalovaná pri výsluchu na pojednávaní dňa 29. 04. 2019 uviedla, že nevie, či bola upozornená na omeškanie a možnosť zosplatnenia úveru, pretože bol problém pri doručovaní, pretože musela udávať adresu trvalého pobytu a ona tam nebývala. V roku 2009 bývala v U., teda v čase doručovania výziev (č. I. 56, 57) na adrese V. J. nebývala. Na záver uviedla, že je možné že v roku 2009 ju aj upozornili na omeškanie, pričom ohľadom tohto úveru má problém, keď ju telefonicky vyzývajú a vyhrážajú sa jej. Výzvu na splatenie dlžnej sumy zo dňa 06. 07. 2009 (č. I. 56) nemožno považovať za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách aj preto, že v tomto čase nebola žalovaná so žiadnou splátkou v omeškaní viac ako 90 dní, preto od existencie tejto výzvy možnosť postúpenia pohľadávky na nebankový subjekt nemožno odvodzovať. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožnil s tým, že žalobca v konaní doručenie výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nepreukázal (telefonické výzvy, o ktorých žalovaná hovorila na preukázanie nestačia), pričom uvedený predpoklad je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky a musí byť splnený v čase postúpenia pohľadávky. Súd prvej inštancie sa tak správne vysporiadal s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keď mal za to, že táto v predmetnom konaní nie je daná, keď žalobca nepredložil súdu výzvu právneho predchodcu žalobcu na plnenie, teda túto skutočnosť nepreukázal. Súd prvej inštancie tak správne postupoval, keď žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol. S ohľadom na dôvod zamietnutia žaloby a nenaplnenie zákonného predpokladu pre platné postúpenie pohľadávky je potom ďalšia argumentácia žalobcu v podanom odvolaní, týkajúca sa splatnosti pohľadávky a vyhlásenia jej mimoriadnej splatnosti, bezpredmetná.

11. Je preto potrebné konštatovať, že správnym bol záver súdu prvej inštancie o tom, že právny predchodca žalobcu bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávkú voči žalovanému len po tom, ak bola žalovaná napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu žalovanej. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, resp. z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, bolo potrebné na takúto pohľadávkú hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávkú, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovanej prihliadať.

12. Odvolací súd ešte dodáva, že s touto otázkou sa už vyporiadal aj NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28. marca 2018, v ktorom k ustanoveniu § 92 ods. 8 Zákona o bankách uviedol, že pre správne pochopenie významu a povahy tejto právnej úpravy podľa názoru dovolacieho súdu nepostačuje vychádzať z jej zaradenia do konkrétnej časti zákona, či dokonca do určitého zákona, ale nevyhnutným je práve posúdenie, či posudzovaná úprava reguluje správanie subjektov verejného práva, alebo naopak, dopadá na súkromnoprávne konanie. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy o úvere treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke, buď inej banke, alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so plnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so plnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia. Za neudržateľnú považoval argumentáciu, podľa ktorej v prípade súčtu všetkých omeškaní úverového dlžníka trvajúceho viac než rok sa nemusí trvať ani na výzve banky klientovi pred postúpením pohľadávky, keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky, napriek neskoršiemu plneniu klienta, a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno pristúpiť. Uviedol, že ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci, než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez plnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie takejto právnej úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom.

13. Vzhľadom na dôvody uvedené vyššie, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že žalovanej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).